

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

17 בינואר 2022

עמ"ש 31631-10-20 ד' נ' ש' ואח'

**לפני כב' השופטת צילה צפת, סגנית נשיא
כב' השופט נפתלי שילה
כב' השופטת עינת רביד**

מערערת ד' ש' פ'
ע"י ב"כ עורכי הדין שמואל סעדיה ועמית המפל

נגד

משיב ש' א'
על-ידי ב"כ עו"ד משה יוסוב

פסק דין – גרסה לפרסום

השופטת צילה צפת, סגנית נשיא – אב"ד

- 1
- 2
- 3
- 4 1. ערעור על פסק דינו של בית משפט לענייני משפחה בתל אביב מיום 4.8.20 (כב' הש' ורד שביט
- 5 פינקלשטיין) בתמ"ש 13173-07-17, המקבל את תביעת המשיב לאכיפת הסכם בינו לבין
- 6 המערערת בקשר לחלוקת עיזבון הוריהם המנוחים ובכלל כך למכירת דירת העיזבון וחלוקת
- 7 תמורתה בין הצדדים.
- 8
- 9 2. הצדדים לערעור הם אחים, להם אח נוסף אשר נפטר בשנת 2012 (להלן "האח") ואחות נוספת
- 10 (להלן "האחות"). עיזבון ההורים כלל דירת מגורים ברח' XXXX בתל אביב (להלן "הדירה")
- 11 היא נשוא המחלוקת.
- 12
- 13 3. ביום 28.4.13 התייצבו הצדדים במשרדו של עו"ד שלמה תמיר לצורך הוצאת צווי ירושה אחר
- 14 ההורים והאח המנוחים ולצורך מכירת הדירה. במעמד הפגישה נכחו הצדדים, האחות וגב' י'
- 15 ש', גרושתו של האח, אשר שימשה בעת ההיא מעין אפוטרופסית לאחות וליוותה אותה בניהול
- 16 ענייניה. באותה העת המשיב היה מסוכסך עם אשתו וחב לה מזונות וכן היו לו נושים נוספים.
- 17 המערערת שהייתה מודעת למצב המשיב שכנעה אותו להסתלק מן העיזבון לטובתה והיא
- 18 תשמש עבורו כנאמנה על חלקו בעיזבון כך שעם קבלת התמורה היא תעביר לו מחצית ממה
- 19 שתקבל. לפיכך, עו"ד תמיר ערך עבור הצדדים הסכם שכותרתו "הסכם סודיות לחלוקת
- 20 ירושה", בגדרו נקבע כי הואיל ולמשיב יש דין ודברים עם אשתו בכל הנוגע לכלכלת הבית והוא

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

17 בינואר 2022

עמ"ש 31631-10-20 ד' נ' ש' ואח'

- 1 אינו מעוניין שאשתו ו/או אחרים ידעו על הכספים המגיעים לו מכוח צו הירושה של אחיו והוריו
2 והואיל והמערערת מוכנה לשמש כנאמנה על חלקו בצו הירושה, המשיב מסתלק לטובתה ולאחר
3 חלוקת הירושה בין היורשים המערערת תחזיר למשיב את חלקו בצו הירושה (להלן "ההסכם").
4 באותו מעמד חתמו הצדדים על ההסכם וכן חתמו על הסכם לתשלום שכ"ט עו"ד תמיר בגין
5 הטיפול במכירת הדירה הקובע כי עו"ד תמיר יפתח חשבון נאמנות שאליו יועברו כספי המכירה
6 של הדירה וידאג לחלוקת כל הכספים ממכירת הנכס ליורשים על פי צו הירושה.
7
8 4. בהמשך להסתלקות המשיב מן העיזבון, ניתן ביום 30.4.13, על ידי בית הדין הרבני, צו ירושה
9 על פיו המערערת יורשת 2/3 מהעיזבון והאחות יורשת 1/3. לימים המערערת רכשה מהאחות
10 את חלקה בדירה. הצדדים חילקו בניהם את הכספים ותמורת הרכב בהתאם להסכם, אולם
11 המערערת מסרבת לקיימו בכל הנוגע לדירה. בנסיבות אלו הגיש המשיב תביעה לאכיפת
12 ההסכם, להורות על מכירת הדירה וחלוקת התמורה בין הצדדים באופן שהמשיב יקבל 1/3
13 מתמורתה.
14
15 5. בפסק הדין נשוא הערעור קיבל בית משפט קמא את התובענה. הגם כי אין חולק שמדובר
16 בהסכם למראית עין, אשר נחתם במטרה לאפשר למשיב להתחמק מנושיו ולמנוע את עיקול
17 זכויותיו בעיזבון, מצא בית משפט קמא להכשירו על יסוד השיקולים שנקבעו בע"א 6667/10
18 **טנדלר נ' קוזניצקי** (פורסם ביום 12.9.12) אשר מאפשרים אכיפת חוזה בלתי חוקי למרות אי
19 החוקיות שדבקה בו. את הפגם מצא בית משפט קמא לרפא באמצעות יידוע על אודות זכויות
20 המשיב בעיזבון לכל נושיו – המוסד לביטוח לאומי, כונס הנכסים הרשמי, רשות האכיפה והגביה
21 וגרושתו, על מנת שיוכלו להיפרע מהמשיב (ככל שחובו טרם נפרע). בית משפט מצא את עדותה
22 של המערערת בלתי מהימנה, דחה בפסק דינו את טענת המערערת לתחולת ההסכם על כספים
23 בלבד ולא על הדירה, וכן דחה את טענתה בדבר רצון ההורים המנוחים שהדירה תהיה כולה
24 שלה. על פסק דין זה הוגש הערעור אשר לפנינו.
25
26 6. עיקרו של הערעור בטענות הבאות: א. בית משפט שגה עת התיר את עדותו של עו"ד תמיר חרף
27 טענת המערערת לחיסיון עו"ד לקוח. ב. המשיב מנסה להבנות מהסכם תרמיתי שמטרתו
28 להבריא רכוש מנושים. ג. המערערת קיבלה את חלקו של המשיב בדירה על פי רצון הוריהם
29 המנוחים. ד. צו הירושה שניתן על בית הדין הרבני הינו חלוט ויוצר מניעות או השתק. ה. ההסכם
30 עניינו רק בזכויות כספיות אך לא בזכויות במקרקעין. ו. המערערת הולכה שולל בהסכם עליו
31 חתמה מבלי שהבינה והסכימה לאמור בו.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

17 בינואר 2022

עמ"ש 31631-10-20 ד' נ' ש' ואח'

7. לאחר שעיינתי בטענות הצדדים בכתב ובעל פה אני סבורה כי יש לדחות את הערעור על יסוד
תקנה 460 (ב) לתקנות סדר הדין האזרחי, תשמ"ד-1984, שכן אין מקום לדחות את הממצאים
העובדתיים שנקבעו בפסק הדין, הממצאים שנקבעו תומכים במסקנות המשפטיות ואין לגלות
בו טעות שבחוק.
8. ראשית יאמר כי המערערת מעלה טענות למכביר המתייחסות לממצאים עובדתיים שנקבעו על
ידי הערכאה קמא ואין זה דרכה של ערכאת הערעור להתערב בקביעות מסוג זה. מה גם כי
הממצאים שנקבעו מבוססים היטב ועולים ברורות מחומר הראיות.
9. מעבר לצורך לגופו של עניין, אעיר כי המערערת אינה זכאית ליהנות מפירות ההסכם למראית
עין שהיא הייתה שותפה לו ואף יותר מכך, כפי שהוכח, המערערת היא זו שיזמה והגתה את
רעיון ההסתלקות וכריתת ההסכם ונסיבות אלו עולות בקנה אחד עם השיקולים שנקבעו בע"א
טנדלר נ' קושניצקי הנ"ל, באופן שנכון למנוע מהמערערת לצאת נשכרת מאי חוקיות ההסכם,
ובעיקר עת ניתן להסיר את אי החוקיות כפי שאכן נעשה על פי הוראת בית משפט קמא בענייננו.
כך גם, נוסח ההסכם בצד הסכמים נוספים וייפויי כוח שנחתמו על ידי הצדדים, כמו גם העובדה
שלא הייתה למשיב כל סיבה לוותר על חלקו בדירה, אינם מותירים מקום לספק כי ההסכם
כולל גם את חלקו של המשיב בתמורה שתתקבל ממכירת הדירה ואין המערערת רשאית לסרב
למכור את הדירה ובכך לרוקן את ההסכם מכל תוכן. ואשר לטענה (אשר לא נטענה בכתב
ההגנה) כי הדירה כולה שלה על פי רצון הוריה, הרי שהיא נסתרת מניה וביה על ידי האמור
בהסכם, שאינו יכול לדור בכפיפה אחת עם הטענה בדבר רצון ההורים, מה גם שההורים
המנוחים לא הותירו צוואה ברוח זו.
10. המערערת מלינה כי בימ"ש קמא שמע את עדותו של עו"ד תמיר חרף העובדה כי עמדה על זכותה
לחיסיון עו"ד לקוח. בעניין זה תנוח דעתה של המערערת כי הממצאים העובדתיים ומסקנות
בית משפט קמא, מבוססים היטב על חומר הראיות אשר עמד לפניו גם בהתעלם מעדותו של
עו"ד תמיר.
11. למען הסר ספק ייאמר כי בנסיבות המקרה שלפנינו, גם לא קיים חיסיון עו"ד לקוח.
אקדים ואומר, כי ככלל, מן הראוי וכך מקובל, להפנות שאלות מסוג תחולת חיסיון עו"ד לקוח
אל מוסדות לשכת עורכי הדין. המערערת לא טרחה לפנות למוסדות לשכת עורכי הדין וגם לא
הגישה בקשה מתאימה בנושא החיסיון בהתאם להחלטת בית משפט קמא.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

17 בינואר 2022

עמ"ש 31631-10-20 ד' נ' ש' ואח'

על אף האמור התייחס בית המשפט גם לסוגיה זו וקבע כי החיסיון הותר על ידי המשיב וזו זכותו בהיותו צד להסכם. אוסיף, כי במקרה דנא, שני הצדדים היו מיוצגים במשותף לעניין ההסכם על ידי עו"ד תמיר ולעניין זה נפסק בע"א 442/81 גרומט נ' יוסף סרוסי פ"ד לו חלק רביעי עמ' 214 :

"הלכה היא, שכאשר שני לקוחות פונים במשותף לעורך דין אחד, הרי דברים ומסמכים, שהוחלפו בין לקוח אחד לבין עורך הדין לגבי העניין המשותף, אינם חסויים בפני הלקוח האחר"

ראו גם רע"א 5042/10 איתן בבין נ' ודיסלב חמלניצקי (מיום 11.10.10)
"כאשר אנשים שונים פונים במשותף לעורך דין אחד על מנת שיבצע עבורם יחד עבודה משפטית הרי דברים שנאמרו לעורך הדין ומסמכים שהגיעו לידי מצד אחד מהם אינם חסויים בפני הצד האחר"
ובענייננו עדותו של עו"ד תמיר ניתנה במסגרת המעגל הסגור של סכסוך בין שני לקוחותיו ולא במסגרת סכסוך הלקוח עם צד ג'.

יתר על כן ומקל וחומר שלא חל בענייננו חיסיון עו"ד לקוח, עת בפגישה שהתקיימה במשרדו של עו"ד תמיר, במהלכה נכרת ההסכם, נכחו גם צדדים שלישיים, האחות וגב' ש', אשר העידה גם היא בשלב הראיות ועדותה עשתה רושם אמין על בית המשפט. אף אחת מהן אינה אשת סוד של המערערת, ומשמעות הדבר היא כי הלקוחות ויתרו על החיסיון במשתמע. ראו בעניין זה ע"א 64/61 א. רובנשטיין ושות' בע"מ נ' מפעלי טכסטיל נצרת בע"מ פ"ד טו עמ' 1599 בעמ' 1602 :

"משנפגש פלוני עם עורך-דינו בנוכחותו של אדם שלישי, ואותו אדם שלישי אינו איש סוד, אות הוא, שלא ביקש לשוות להתייעצות עם עורך-הדין אופי של שיחה סודית, ומטעם זה אין הראיה חסויה; קל וחומר, כאשר אותו אדם שלישי הוא הצד שכנגד בכבודו ובעצמו, והא שומע ומקשיב לכל מה שנאמר על-ידי פלוני או עורך-הדין שלו, ממילא יש בידי "האדם השלישי" הזה להעיד על מה שראו עיניו ושמעו אזניו; מה טעם איפוא לפטור את עורך-הדין, ממתן העדות?"

ראו גם רע"פ 761/12 מדינת ישראל נ' מקור ראשון המאוחד (הצופה) בע"מ (מיום 11.10.2010)
וכן מאמרה של ד"ר לימור זר גוטמן "הבטחת תקשורת חופשית בין עורך דין ללקוח באמצעות

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

17 בינואר 2022

עמ"ש 31631-10-20 ד' נ' ש' ואח'

חיסיון עורך דין לקוח וחסות הסודיות האתית" בעמ' 96, המסכמת את ההלכה הפסוקה ביחס
לויתור על חיסיון. הווי אומר - מפגש של עורך דין עם לקוח בנוכחות צד שלישי מהווה ויתור
של הלקוח על החיסיון במובנו של סעיף 48 (א) לפקודת הראיות [נוסח חדש], התשל"א-1971
וסעיף 90 לחוק לשכת עורכי הדין, תשכ"א-1961.
12. לאור כל האמור לעיל, אציע לחברי לדחות את הערעור ולחייב את המערערת בהוצאות ושכר
טרחת בא כוח המשיב בסך כולל של 40,000 ₪.

השופטת עינת רביד

אני מסכימה

השופט נפתלי שילה

אני מסכים

הוחלט כאמור בפסק דינה של סגנית הנשיא, השופטת צילה צפת.
העירבון שהופקד על ידי המערערת יועבר למשיב באמצעות בא כוחו על חשבון ההוצאות ושכ"ט
שנפסקו לטובתו.
עותק זה מותר לפרסום.

ניתן היום, ט"ז שבט תשפ"ב, 17 ינואר 2022, בהעדר הצדדים.

נפתלי שילה, שופט

עינת רביד, שופטת

צילה צפת, שופטת, סגנית הנשיא

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

17 בינואר 2022

עמ"ש 31631-10-20 ד' נ' ש' ואח'

1
2
3
4
5